

LECTIO DIVINA

SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Mt 1, 18-24

Advent 4. vasárnap („A” év)

Ne félj, veled vagyok!

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIÁS 29,11)

+ EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből

Ne félj, veled vagyok!

Jézus Krisztus születése így történt:

Anyja, Mária, jegyese volt Józsefnek. Mielőtt azonban egybekeltek volna, kitűnt, hogy Mária gyermeket fogant méhében a Szentlélektől. A férje, József igaz ember volt, nem akarta őt megszégyeníteni, ezért úgy határozott, hogy titokban bocsátja el. Míg ezen töprengett, megjelent neki álmában az Úr angyala, és így szólt: „József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, mert a benne fogant élet a Szentlélektől van. Fia születik majd, akit Jézusnak nevezel, mert ő váltja meg népét bűneitől.”

Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr a próféta által mondott:

Íme, a Szűz gyermeket fogan és fiút szül,
és az Emmánuel nevet adják neki,
ami azt jelenti: „Velünk az Isten”.

Amikor József felébredt álmából, úgy cselekedett, amint az Úr angyala megparancsolta neki. Magához vette feleségét.

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. BIBLIKUS NÉZŐPONT

1.1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

¹⁸ Τοῦ δὲ Ἰησοῦ χριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν. μνηστευθείσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου.

Jézus Krisztus születése így volt. Midőn Mária, az ő édesanyja eljegyeztetett Józseffel, mielőtt egybekeltek volna a Szentlélektől áldott állapotban találtatott.

¹⁹ Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν.

De József, az ő férje, igaz lévén és nem akarva őt megszégyeníteni, elhatározta, hogy titokban bocsátja el őt.

²⁰ ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ’ ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων Ἰωσήφ υἱὸς Δαβὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαρίαν τὴν γυναῖκά σου, τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματος ἑστίν ἅγιον.

De miközben ezeket forgatta a fejében, íme az Úr angyala álmában megjelent neki mondva: „József, Dávid fia, ne félj Máriát a te feleségedül magad mellé venni: ugyanis az, aki benne nemződött (fogantatott), a Szentlélektől van.

²¹ τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

Fiút fog szülni, és Jézus néven fogod őt hívni: ő ugyanis meg fogja szabadítani az ő népét az ő bűneiktől.”

²² τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος·

Mindez pedig azért lett, hogy beteljesedjék, ami az Úrtól mondatott a próféta által, aki (azt) mondja:

²³ Ἴδου ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουὴλ ὃ ἐστίν μεθερμηνευόμενον Μεθ’ ἡμῶν ὁ θεός.

„Íme, a szűz foganni fog és fiút fog szülni, az ő nevét Emmanuelnek fogják hívni, ami lefordítva azt jelenti: velünk az Isten”.

²⁴ ἐγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ παρέλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ·

József pedig felébredve az álomból úgy cselekedett, ahogy az Úr angyala parancsolta neki, és maga mellé vette feleségül.

1.1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹⁸ IESU CHRISTI AUTEM GENERATIO SIC ERAT. CUM ESSET DESPONSATA MATER EIUS MARIA IOSEPH, ANTEQUAM CONVENIRENT INVENTA EST IN UTERO HABENS DE SPIRITU SANCTO.

¹⁸ Jézus Krisztus születésének ez a története: Anyja, Mária, Józsefnek a jegyese, még mielőtt egybekeltek volna, úgy találtatott, hogy gyermeket fogant a Szentlélektől.

¹⁸ Jézus Krisztus születése pedig így történt: Anyja, Mária el volt jegyezve Józseffel. Mielőtt egybekeltek volna, kitűnt, hogy méhében fogant a Szentlélektől.

¹⁸ *Jézus Krisztusnak ez az eredete: anyja Mária, József jegyese, még egybekelésük előtt méhében fogant a Szentlélektől.*

¹⁸ *A Jézus Krisztus születése pedig így vala: Mária, az ő anyja, eljegyeztetvén Józsefnek, mielőtt egybekeltek volna, viselőnek találtaték a Szent Lélektől.*

¹⁸ Jézus Krisztus születése így történt. Anyja, Mária jegyese volt Józsefnek, de mielőtt egybekeltek volna, kitűnt, hogy gyermeket vár a Szentlélektől.

¹⁹ IOSEPH AUTEM VIR EIUS, CUM ESSET IUSTUS ET NOLLET EAM TRADUCERE, VOLUIT OCCULTE DIMITTERE EAM.

¹⁹ Férje, József igaz ember volt, nem akarta a nyilvánosság előtt megszégyeníteni, ezért úgy határozott, hogy titokban bocsátja el.

¹⁹ József pedig, a férje, igaz ember lévén, nem akarta őt hírbe hozni, ezért elhatározta, hogy titokban bocsátja el.

¹⁹ *Férje, József, igaz ember volt és mivel nem akarta rossz hírbe hozni, az volt a szándéka, hogy titokban bocsátja el.*

¹⁹ *József pedig, az ő férje, mivelhogy igaz ember vala és nem akará őt gyalázatba keverni, el akarta őt titkon bocsátani.*

¹⁹ Férje, József igaz ember volt, és nem akarta megszégyeníteni, ezért elhatározta, hogy titokban bocsátja el.

²⁰ HAEC AUTEM EO COGITANTE, ECCE ANGELUS DOMINI IN SOMNIS APPARUIT EI DICENS: “IOSEPH FILI DAVID, NOLI TIMERE ACCIPERE MARIAM CONIUGEM TUAM. QUOD ENIM IN EA NATUM EST, DE SPIRITU SANCTO EST;

²⁰ Míg ezen töprengett, megjelent neki álmában az Úr angyala, és így szólt hozzá: „József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet Máriát, hiszen a benne fogant élet a Szentlélektől van!

²⁰ Amikor ezeket forgatta szívében, íme, az Úr angyala álmában megjelent neki és így szólt: »József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet, Máriát, mert ami őbenne fogantatott, a Szentlélektől van.

²⁰ *Miközben ezen gondolkodott, álmában megjelent az Úr angyala és így szólt: „József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, hiszen a Szentlélektől van áldott állapotban.*

²⁰ *Mikor pedig ezeket magában elgondolta: ímé az Úrnak angyala álomban megjelenék néki, mondván: József, Dávidnak fia, ne félj magadhoz venni Máriát, a te feleségedet, mert a mi benne fogantatott, a Szent Lélektől van az.*

²⁰ Miután mindezt végiggondolta, íme, az Úr angyala megjelent neki álmában, és így szólt: „József, Dávid fia, ne félj feleségül venni Máriát, mert ami benne fogant, a Szentlélektől van!

²¹ PARIET AUTEM FILIUM, ET VOCABIS NOMEN EIUS IESUM: IPSE ENIM SALVUM FACIET POPULUM SUUM A PECCATIS EORUM”.

²¹ Fiút szül, akit Jézusnak nevezel el, mert ő szabadítja meg népét bűneitől.”

²¹ Fiút fog szülni, és a Jézus nevet adod neki, mert ő szabadítja meg népét bűneitől.«

²¹ *Fiút fog szülni, akit te Jézusnak nevezel, mert ő szabadítja meg népét bűneitől.”*

²¹ *Szül pedig fiat, és nevezd annak nevét Jézusnak, mert ő szabadítja meg az ő népét annak bűneiből.*

²¹ Fiút fog szülni, akit nevezd el Jézusnak, mert ő szabadítja meg népét bűneiből!”

²² HOC AUTEM TOTUM FACTUM EST, UT ADIMPLERETUR ID, QUOD DICTUM EST A DOMINO PER PROPHETAM DICENTEM:

²² Ezek azért történtek, hogy beteljesedjék, amit az Úr a próféta szavával mondott:

²² Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék az Úr szava, amit a próféta által mondott:

²² *Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr a próféta szavával mondott:*

²² *Mindez pedig azért történ, hogy beteljesedjék, a mit az Úr mondott volt a próféta által, a ki így szól:*

²² Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által:

²³ “ECCE, VIRGO IN UTERO HABEBIT ET PARIET FILIUM, ET VOCABUNT NOMEN EIUS EMMANUEL”, QUOD EST INTERPRETATUM NOBISCUM DEUS.

²³ Íme, a szűz fogan és fiat szül, Emmánuel lesz a neve. Ez azt jelenti: Velünk az Isten.

²³ »Íme, a szűz méhében fogan és fiút szül, és a nevét Emmánuelnek fogják hívni«. Ez azt jelenti: Velünk az Isten.

²³ *„Íme a szűz méhében fogan és fiút szül, és Emmanuelnek fogják hívni.” Ez azt jelenti: Velünk az Isten.*

²³ *Ímé a szűz fogan méhében és szül fiat, és annak nevét Immanuelnek nevezik, a mi azt jelenti: Velünk az Isten.*

²³ Íme, a szűz majd gyermeket vár, és fiút fog szülni, akit Emmánuelnek fognak nevezni, ami azt jelenti, „velünk az Isten”.

²⁴ EXSURGENS AUTEM IOSEPH A SOMNO FECIT, SICUT PRAECEPTIT EI ANGELUS DOMINI, ET ACCEPIT CONIUGEM SUAM;

²⁴ József erre fölébredt álmából és úgy tett, ahogy az Úr angyala parancsolta. Magához vette feleségét,

²⁴ József pedig fölkelte álmából és úgy tett, amint az Úr angyala megparancsolta neki. Magához vette feleségét,

²⁴ *József erre fölébredt álmából és úgy cselekedett, amint megparancsolta az Úr angyala.*

²⁴ *József pedig az álomból felserkenvén, úgy tőn, a mint az Úr angyala parancsolta vala néki, és feleségét magához vevé.*

²⁴ József pedig, amikor felébredt álmából, úgy tett, ahogy az Úr angyala megparancsolta neki. Magához vette feleségét,

1.1.3. BEHATÁROLÁS

Máté evangéliumának első két fejezete Jézus gyermekkorával foglalkozik. Szakaszunk tulajdonképpen az első igazi történet az evangéliumban, előtte ugyanis egy hosszú nemzetségtáblát találunk (Mt 1,1-17), melyben Máté Jézus családfáját egészen Ábrahámgig vezet vissza. A családfa 3 x 14 nemzedéke szimbolikus jelentést is hordoz: a tizennégy Dávid héber nevének számértéke, így már a családfa maga is előre vetíti a próféták jövendöléseinek nagy beteljesülését.

A két első fejezet Jézus fogantatásának, és majdani születésének történetét meséli el József szemszögéből – szemben Lukáccsal, aki evangéliuma első két fejezetében Mária nézőpontjából láttatja a történeteket. Máténál megjelenik az angyal, hogy igazolja József előtt Máriát, és hírül adja neki a születendő gyermek nagyságát és jelentőségét. Az első fejezetben a nemzetségtábla mellett csak ezt az egy történetet olvashatjuk.

A szakaszt a 2. fejezet elején Heródes király érdeklődése és a napkeleti bölcsek imádása követi (Mt 2,1-12), majd újra megjelenik az angyal, és utasítást ad a bölcseknek, hogy ne térjenek vissza Heródeshez. Ezt követően az angyal Józsefet álmában menekülésre szólítja fel, melynek hatására a család Egyiptomba költözik.

A fejezetben megtalálható még a betlehemi gyermekmészárlás (Mt 2,16-18), és záró történetként az Egyiptomból való hazatérés is (Mt 2,19-23).

A két fejezet történeteinek (szakaszunknak is) fő cselekvője József, aki mindig egy angyal utasítására cselekszik. A nemzetségtábla és a születés hírüladása mellett a folyamatos angyali beavatkozás is mutatja, hogy ez a gyermek rendkívül különleges, ő az Istengyermek.

1.1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Jézus földi életének kezdetét Máté evangélista József szemszögéből írja le. Az angyal Józsefnek jelenik meg, s adja tudtára a jó hírt, hogy jegyese a Szentlélektől van áldott állapotban, s hogy fiút fog szülni. József személyével Máté több dolgot is sugall. Egyrészt József dávidi származása (ő az utolsó férfi Jézus nemzettség táblájában: „Jákob fia pedig József, Mária férje” /Mt 1,16/, „Dávid fiának” nevezi őt az angyal /Mt 1,20/) finoman jelzi Jézus messiás-királyi voltát. Másrészt József csendjével (nem szól semmit az evangéliumban) e csodálatos foganás és születés titok voltát hangsúlyozza. E Titok előtt elhallgat az ember, s csendben szemléli azt. Továbbá József cselekvése az engedelmes, igaz hívő magatartását is mutatja, aki hallgat az Úr szavára és megcselekszi azt (vö. Mt 7,24). József hite kulcsfontosságú a történetben, mert ezen múlik, hogy a születendő fiú Dávid sarja lesz, nem pedig házasságon kívül fogant gyermek. Máriához hasonlóan József is tanítványává lesz már Jézus megszületése előtt.

Az Izajás prófétától származó jövendölésnek (Iz 7,14) és Jézus születésének hírüladásának összekapcsolásával Máté az ószövetségi ígéret beteljesülését nyomatékosítja: a rég várt, nagy ígéret Jézus Krisztus eljövételével valósággá vált. Velünk az Isten, amit a héber kifejezés görög fordításával is hangsúlyoz.

1.1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

ὄναρ (*onár*): álom (Mt 1,20)

Az „álom” szó, amely az Újszövetségben csak Máté evangéliumában jelenik meg, minden esetben az álomlátásra utal. Legtöbbször Józsefhez kapcsolódik, akinek így tár fel valamit az Úr: Jézus születéséről (Mt 1,20), az egyiptomi menekülésről (Mt 2,13), az Egyiptomból való visszatérésről (Mt 2,19) és a názareti letelepedésről (Mt 2,22). Az álom motívum tehát a gondviselés jelképe is: Isten a történelem Ura, aki nem hagyja magára övéit, finoman vezeti őket, de szabadságukat tiszteletben tartva, hiszen József is szabadon döntött mindegyik esetben.

Ugyanakkor érdekes megjegyeznünk, hogy e kifejezés utolsó előfordulási helye az evangéliumban Pilátus feleségéhez kötődik, aki férjének üzen, hogy álmában szenvedett, s hogy engedje szabadon Jézust, az igazat (Mt 27,19). Míg József, az igaz férfi, engedelmeskedik az álomban hallottaknak (Mt 1,19-20.24), addig Pilátus nem követi feleségének kérését, s megöleti az Igazat (Mt 27,19.26).

μὴ φοβηθῆς (*mé fobéthész*): ne félj (Mt 1,20)

A „ne félj (ne féljeteK)” felszólítások hosszú evangéliumi sorának ez az első esete (pl. Mt 10,26.28.31; Mt 14,27; Mt 17,7; Mt 28,5.10; Mk 5,36; Lk 1,13.30; Lk 2,10; Lk 5,10 stb.). Isten nem szűnik meg bátorítani, vigasztalni az embert, aki gyakran hajlamos az elcsüggedésre, a szorongásra. Éppen ezért Jézus földi életének kezdetétől egészen feltámadásáig reményt kíván adni övéinek. A remény alapja pedig az, hogy Jézus megszabadít mindenkit a bűntől s az örök haláltól (Mt 1,21)

Εμμανουήλ (*Emmánúél*): Emmánuel (Mt 1,23)

Ez a név az Újszövetségben csak Máténál, s egyedül itt fordul elő. Máskor nem nevezik így Jézust, viszont egész tevékenységét összefoglalja ez a személynév: Jézusban a legkonkrétabbá és a legkézenfoghatóbbá vált az a tény, hogy velünk van az Isten. Éppen ezért ez az a gondolat, amivel zárul az evangélium is. Fontos megállapítanunk, hogy a négy evangélium közül egyedül Máté fejezi be művét Jézus közvetlen beszédével (Mt 28,18-20), ami viszont „lezáratlan”, kommentálás nélkül marad, mintha arról a hegyről visszhangoznék a világ minden tájára és az emberi történelem minden korszakára a krisztusi szó: „Íme, én veletek vagyok minden nap a világ végéig” (Mt 28,20).

1.1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok Máté evangéliumában

Mt 1,25 de nem ismerte meg, míg világra nem hozta fiát, akinek a Jézus nevet adta.

Mt 2,13.19 Azután, hogy elmentek, megjelent Józsefnek álmában az Úr angyala, s ezt mondta neki: „Kelj föl, fogd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba, s maradj ott, amíg nem szólok, mert Heródes keresi a gyermeket, meg akarja ölni.” (...) Amikor Heródes meghalt, megjelent Egyiptomban álmában Józsefnek az Úr angyala.

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Lk 1,27 egy szűzhöz, aki egy Dávid házából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese, és Máriának hívták.

Lk 1,31.35 „Gyermeket fogansz, fiút szülsz, és Jézusnak fogod elnevezni.” (...) Az angyal ezt válaszolta és mondta neki: „A Szentlélek száll rád, s a Magasságbeli ereje borít be árnyékával. Ezért a születendő Szentet is az Isten Fiának fogják hívni.”

Lk 2,1-7 Azokban a napokban történt, hogy Augusztusz császár rendeletet adott ki, hogy az egész földkerekséget írják össze. Ez az első összeírás Quiriniusz, Szíria helytartója alatt volt. Mindenki elment a maga városába, hogy összeírják. József is fölment Galilea Názáret nevű városából Júdeába, Dávid városába, Betlehembe, mert Dávid házából és nemzetségéből származott, hogy összeírják jegyesével, Máriával együtt, aki áldott állapotban volt. Ott-tartózkodásuk alatt érkezett a szülés ideje. Mária megszülte elsőszülött fiát, bepólyálta és jászolba fektette, mert nem jutott nekik hely a szálláson.

Lk 2,21 Amikor eltelt a nyolc nap és körülmetélték, a Jézus nevet adták neki, ahogy az angyal nevezte, mielőtt még a méhben megfogamzott volna.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Ter 16,7 Isten angyala egy vízforrásnál talált rá a pusztában, a Sur felé vezető úton levő forrásnál.

Ter 17,19 De Isten ezt válaszolta: „Nem úgy! Feleséged, Sára ajándékoz meg fiúval téged, s te majd az Izsák nevet adod neki. Szövetségemet örök szövetséggé teszem vele, én pedig az ő és őutána leszármazottainak Istene leszek.”

MTörv 2,7 Az Úr, a te Istened megáldotta kezed munkáját, örködött fölötted, amikor átvonultál ezen a nagy pusztaságon. Negyven éve már, hogy az Úr, a te Istened veled van és nem szenvedtél hiányt semmiben.

MTörv 22,20 Ha azonban igaznak bizonyul a dolog, és semmi jelét nem lelik a fiatalasszony érintetlenségének.

Zsolt 130,8 Ő váltja meg Izraelt minden bűnétől.

Sir 46,1 József, Nun fia, vitéz hadvezér volt és Mózes utódja a prófétaságban. Nagy volt, mint neve is mondja: megmentette a kiválasztottakat, bosszút állt az ellenségén és bevezette örökrészébe Izraelt.

Iz 7,14 Ezért az Úr maga ad nektek jelet: Íme, a szűz fogan, fiút szül, és Immánuelnek nevezi el.

Iz 8,8.10 Behatol Júdába és áthömpölyög rajta, előnti, míg egészen nyakig nem ér. Kiterjesztett szárnyai betöltik országod egész szélességét, ó Immánuel. (...) Hiába szótök terveket: úgyis megghiúsul. Hasztalan hoztok határozatot: nem valósul meg. Mert velünk az Isten.

ApCsel 3,16 Mert hittel segítségül hívtuk a nevé, erőt öntött ebbe az emberbe, akit itt láttok és akit ismertek. A tőle való hit visszaadta neki épségét mindnyájatok szeme láttára.

ApCsel 4,12 Nincs üdvösség senki másban. Mert nem adatott más név az ég alatt az embereknek, amelyben üdvözülhetnénk.

ApCsel 7,38 Ő volt, aki a pusztai közösségből érintkezett az angyallal, aki a Sínai-hegyen szólt hozzá. Ő kapta meg az életet adó szavakat, hogy továbbadja nekünk.

Róm 8,31 Mire következtethetünk ebből? Ha Isten velünk, ki ellenünk?

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Alexandriai Szent Athanasziosz: Akik azt képzelik és mondják, hogy úgy szállt le az Ige a Máriától származott emberre, mint valamelyik prófétára, azokkal már nem is kell foglalkozni, mert esztelenségük elítélése nyilvánvaló. Ha ugyanúgy szállt le rá, akkor ő is miért nem férfitől és asszonytól született, és miért csak szűztől? Hiszen a szentek mind így születtek. Vagy ha így szállt le az Ige rá, akkor miért nem mondjuk, hogy mindegyik szent érettünk halt meg, csak róla egyedül? Miért nem mondjuk, hogy minden prófétában eljött az Ige, hanem csak a Máriától születettben érkezett el egyszer s mindenkorra az idők végén? Vagy ha úgy jött el, ahogyan a megelőző korok szentjeiben eljött, akkor azok holtuk után miért nem támadtak fel, és miért csak a Máriától született támadt fel harmadnapra? Ha a többiekhez hasonlóan jött el az Ige, miért csak a tőle született testet tölti be az istenség teljessége, hiszen az Emmanuel azt jelenti: velünk az Isten.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

496. A hit első megformulzásaitól kezdve az Egyház vallotta, hogy Jézus egyedül a Szentlélek ereje által fogantatott Szűz Mária méhében, állítván ennek az eseménynek testi szempontját is: Jézus „férfi magva nélkül (...) a Szentlélektől fogantatott”. Az egyházatyák a szűzi foganásban annak jelét látják, hogy Isten Fia valóban a miénkkel azonos emberi természetben jött el.

Így mondja Antiochiai Szent Ignác (a 2. század elején): „Láttam (...), hogy teljes és szilárd hittel hisztek a mi Urunkban, aki valóban Dávid nemzetségéből való test szerint, Isten Fia Isten akarata és hatalma szerint, valóban Szűztől született; (...) Poncius Pilátus alatt (...) értünk testben valóban fölszögeztetett (...). Valóban szenvedett, mint ahogy valóban föl is támadt”.

497. Az evangéliumi elbeszélések a szűzi foganást Isten – minden emberi megértést és lehetőséget fölülmúló – művének tekintik: „Aki benne fogantatott, a Szentlélektől van” (Mt 1,20), mondja az angyal Józsefnek Máriáról, az ő jegyeséről. Az Egyház ebben meglátja annak az ígéretnek a teljességét, melyet Isten Izajás próféta által mondott: „Íme, a szűz méhében fogan és fiút szül” (Iz 7,14), a görög szövegben Mt 1,23.

498. Néha bizonytalanságot keltett az, hogy a Márk-evangélium és az újszövetségi levelek semmit nem mondanak Mária szűzi foganásáról. Azt a kérdést is fölvetették, hogy nem legendáról vagy teológiai konstrukcióról van-e szó minden történetiség nélkül. Erre azt kell válaszolnunk: a szűzi foganásba vetett hit a nem keresztényeknél, mind a zsidóknál, mind a pogányoknál élénk tiltakozást, gúnyolódást és értetlenséget váltott ki: Ez a hit tehát nem pogány mitológiából vagy a korabeli elképzelések átvételéből fakadt. Ennek az eseménynek az értelme csak olyan hit számára megközelíthető, mely „a misztériumok egymásközti kapcsolatában”, Krisztus misztériumainak egészében – megtestesülésétől a húsvétjáig – szemléli azt. Már Antiochiai Szent Ignác tanúsítja ezt az összefüggést: „E világ fejedelme elől el volt rejtve Mária szüzessége és szülése, ugyanígy az Úr halála is: három hangosan kiáltó misztérium, melyek Isten csöndjében hangzottak el”.

499. A Mária szűzi anyaságába vetett hit mélyebb átgondolása vezette el az Egyházat Mária valóságos és örök szüzességének megvallására Isten emberré lett Fiának szülésében is. Valójában Krisztus születése „(anyjának) szűzi érintetlenségét nem csökkentette, hanem megszentelte”. Az Egyház liturgiája Máriát mint Aeiparthenoszt, „örökké szüzet” ünnepli.

500. Ez ellen néha fölhozzák, hogy a Szentírásban szó van Jézus testvéreiről és nővéreiről. Az Egyház mindig úgy értette ezeket a szentírási helyeket, hogy nem Szűz Mária további gyermekeiről van szó. Jakabot és Józsefet szintén Jézus testvéreinek nevezik (Mt 13,55), ők azonban egy másik Mária fiai, aki Jézus tanítványa volt, és jelentőségteljesen „a másik Máriának” nevezik (Mt 28,1). Az Ószövetség közismert kifejezőmódjának megfelelően Jézus közeli rokonait jelenti a „testvérei” szó.

501. Jézus Mária egyetlen fia. Mária lelki anyasága azonban kiterjed minden emberre, akinek megváltására Jézus eljött: „Ő szülte a Fiút, akit Isten »elszülötté« tett a sok

testvér« (Róm 8,29), vagyis a hívők között, kiknek születésében és fölnevelésében anyai szeretettel működik közre”.

502. A kinyilatkoztatás egészének összefüggésében a hívő látás fölfedezheti a titokzatos indokokat, melyek miatt Isten a maga üdvözítő tervében úgy akarta, hogy Fia szűztől szülessék. Ezek az indokok mind Krisztus személyét és megváltói küldetését, mind e küldetés Mária által minden emberre vonatkozó elfogadását érintik.

503. Mária szüzessége kinyilvánítja Isten abszolút kezdeményezését a megtestesülésben. Jézusnak nincs más Atyja, csak Isten. „Az ember miatt, akit magára vett, sohasem idegenedett el az Atyától (...). Egy és ugyanaz az Isten Fia és az ember Fia. Egytermészetű az Atyával Istensége szerint, és egytermészetű az Anyával embersége szerint; de mindkettőben az Atya tulajdon Fia.”

504. Jézus azért fogantatott a Szentlélektől Szűz Mária méhében, mert ő az új Ádám, aki megnyitja az új teremtést: „Az első ember a földből való, földi; a második ember a mennyből való” (1Kor 15,47). Krisztus emberségét fogantatásától kezdve betölti a Szentlélek, mert Isten „nem szűkmarkúan adja (neki) a Lelek” (Jn 3,34). Az „Ő teljességéből” – mely teljesség a megváltott emberiség Fejének sajátja – „merítettünk mindnyájan kegyelmet kegyelemre halmozva” (Jn 1,16).

505. Jézus, az új Ádám szűzi fogantatásával indítja el a hit által a Szentlélekben fogadott gyermekek új születését. „Miként történik ez?” (Lk 1,34) Az isteni életben való részesedés „nem a vérből, nem a test ösztönéből, nem is a férfi akaratából, hanem Istenből való” (Jn 1,13). Ennek az életnek a befogadása szűzi módon történik, mert teljesen a Szentlélek ajándékozza az embernek. Az emberi hivatás jegyesi értelme Istennel kapcsolatban Mária szűzi anyaságában teljesül tökéletesen.

506. Mária szűz, mert szüzessége minden kétségtől mentes hitének és az Isten akarata iránti osztatlan odaadásának a jele. Hitének ajándéka, hogy az Üdvözítő Anyja lesz: „Mária tehát boldogabb, amikor megfogam benne a Krisztusba vetett hit, mint amikor Krisztus testét fogamja”.

507. Mária egyszerre Szűz és Anya, mert előképe és legtökéletesebb megvalósulása az Egyháznak: „Az Egyház (...) Isten ígéjének hívő elfogadása által maga is Anya lesz: az igehirdetéssel és a keresztséggel ugyanis a Szentlélektől fogant és az Istenből született gyermekeket új és halhatatlan életre támasztja. És ő maga Szűz, aki jegyesének adott hűségét sértetlenül és tisztán őrzi.”

495. Az evangéliumokban Máriát „Jézus anyjának” nevezik (Jn 2,1; 19,25), a Szentlélek indítására már Fiának születése előtt „az én Uramnak édesanyjaként” ünneplik (Lk 1,43). Ő, akit Mária emberként a Szentlélek által fogant, s aki teste szerint valóban Mária Fia lett, nem más, mint az Atya örök Fia, a Szentháromság második személye. Az Egyház vallja, hogy Mária valóban Istenszülő (Theotokosz).

437. Az angyal hírül adta a pásztoroknak Jézusnak, mint az Izraelnek ígért Messiásnak a születését: „Ma megszületett a Megváltótok, az Úr Krisztus, Dávid városában” (Lk 2,11). Ő kezdettől fogva az, „akit az Atya megszentelt és a világba küldött” (Jn 10,36), a Mária szűz méhében fogantatott „szent”. Józsefet Isten arra hívta, hogy vegye magához jegyesét, aki

méhében azt hordozta, aki „a Szentlélektől fogantatott” (Mt 1,20), hogy Jézus, „akit a Krisztusnak neveznek”, József feleségétől szülessék Dávid messiási nemzetségében (Mt 1,16).

456. A Nicea–konstantinápolyi hitvallással válaszolunk, amelyben megvalljuk: „Értünk, emberekért és a mi üdvösségünkért leszállott a mennyből, megtestesült a Szentlélek erejéből, Szűz Máriától, és emberré lett.”

484. Az „idők teljessége” (Gal 4,4), azaz az ígéretek és az előkészületek beteljesedése a Máriához szóló angyali üdvözléssel kezdődik. Mária arra kap meghívást, hogy azt fogadja méhébe, akiben „az istenség egész teljessége testileg” lakozni fog (Kol 2,9). Az isteni válasz az ő kérdésére – „hogyan történik ez, hiszen férfit nem ismerek?” (Lk 1,34) – a Lélek ereje által adatik: „a Szentlélek száll tereád” (1,35).

485. A Szentlélek küldése mindig kapcsolatban áll a Fiú küldésével, és hozzá van rendelve. A Szentlélek, aki „Úr és elevenítő”, azért küldetik, hogy Szűz Mária méhét megszentelje és isteni módon megtermékenyítse, hogy Mária az Atya örök Fiát foganja, az ő emberségéből fölvettem emberségben.

486. Az Atya egyetlen Fia, aki emberként Szűz Mária méhében fogantatott, „Krisztus”, azaz a `Szentlélekben fölkent' emberi létének kezdetétől fogva, bár ennek kinyilvánulása csak lépésről lépésre fog megtörténni: a pásztoroknak, a napkeleti bölcseknek, Keresztelő Jánosnak és a tanítványoknak. Tehát Jézus Krisztus egész élete ki fogja nyilvánítani, „hogyan kente föl Őt Isten Szentlélekkel és erővel” (ApCsel 10,38).

721. Mária, Isten szentséges Anyja, a mindig Szűz, a Fiú és a Lélek küldésének legnagyobb műve az idők teljességében. Az Atya – az üdvösség tervében, s mivel az Ő Lelke azt majd elő fogja készíteni – először a lakóhelyet gondolta el, ahol az Ő Fia és az Ő Lelke az emberek között lakhatnak. Ilyen értelemben az egyházi hagyomány a Bölcsességről szóló legszebb szövegeket Máriára vonatkoztatva olvassa: Máriáról a liturgiában úgy beszélünk és énekelünk, mint „a Bölcsesség Székéről”.

Máriában kezdenek mutatkozni „Isten csodatettei”, melyeket a Szentlélek Krisztusban és az Egyházban fog beteljesíteni:

722. A Szentlélek kegyelmével előkészítette Máriát. Illet, hogy „kegyelemmel teljes” legyen Anyja Annak, akiben „testi formában az istenség egész teljessége lakozik” (Kol 2,9). Mária tiszta kegyelemben, bűn nélkül fogantatott, s mint az összes teremtmény között a legalázatosabb, mindenkinél alkalmasabb volt a Mindenható kimondhatatlan ajándékának fogadására. Gábrriel arkangyal helyesen köszönti mint „Sion leányát”: „Ave!” azaz `örvendezél'. Mária énekével Isten egész népe, tehát az Egyház hálaadását is küldi az Atyához a Szentlélekben, mivel bensőjében hordozza az örök Fiút.

723. Máriában a Szentlélek valósítja meg az Atya jóakarató tervét. A Szentlélektől foganja és szüli a Szűz Isten Fiát. Szüzessége a Lélek és a hit ereje által egyedülálló termékenységgé válik.

724. Máriában a Szentlélek nyilvánítja ki az Atyának a Szűz Fiává lett Fiát. Mária a végső teofánia égő csipkebokra: ő, a Szentlélektől betöltött, megmutatja az Igét testének alázatában, és megismerteti Őt a szegényekkel és a pogányok zsongéjával.

725. Végül a Szentlélek Mária által kezdi Krisztussal közösségbe vinni az embereket, „akikre a jó akaratú Isten szeretete irányul” (ők Isten „jó akaratának” emberei), és mindig az alázatosak az elsők, akik Őt elfogadják: a pásztorok, a háromkirályok, Simeon és Anna, a kánai jegyesek és az első tanítványok.

726. A Szentlélek küldetésének végén Mária lesz az „asszony”, az új Éva, „az élők anyja”, „a teljes Krisztus” anyja. Ilyen minőségében látjuk együtt a Tizenkettővel: „egy szívvel, egy lélekkel áhítatosan imádkozva” (ApCsel 1,14) „az utolsó idők” hajnalán, amelyet a Szentléleknek kellett ébreszteni pünkösdkor az Egyház kinyilvánításával.

1846. Az evangélium Isten bűnösök iránti irgalmasságának kinyilatkoztatása Jézus Krisztusban. Az angyal ezt hirdeti Józsefnek: „A nevét Jézusnak fogod hívni, mert ő szabadítja meg népét bűneitől” (Mt 1,21). Ugyanez elmondható az Eucharisztiaőről, a megváltás szentségéről: „Ez az én vérem, az új Szövetségé, amely sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára” (Mt 26,28).

445. Föltámadása után megdicsőült emberségének erejében jelenik meg istenfiúsága: „A szentség Lelke szerint azonban a halálból való föltámadásával az Isten hatalmas Fiának bizonyult” (Róm 1,4). Az apostolok megvallhatták: „Láttuk az ő dicsőségét, az Atya Egyszülöttének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt be” (Jn 1,14).

648. Krisztus föltámadása a hit tárgya, amennyiben Isten transzcendens beavatkozása a teremtésben és a történelemben. A föltámadásban a három isteni személy együtt tevékenykedik, és kinyilvánítják sajátosságait. A föltámadás ugyanis az Atya hatalmával történik, aki „föltámasztotta” (ApCsel 2,24) Krisztust, az Ő Fiát, és így az Ő emberségét – testével együtt – tökéletesen bevezette a Szentháromságba. Jézus véglegesen „Isten Fiának bizonyul erőben a megszentelés Lelke által a halálból való föltámadásával” (Róm 1,4). Szent Pál hangsúlyozza Isten hatalmának megnyilvánulását a Szentlélek tevékenykedése által, aki életre keltette Jézus halott emberségét és meghívta Őt az Úr dicsőséges állapotára.

695. A kenet. Az olaj kenetének szimbóluma a Szentlelket is jelenti, olyannyira, hogy szinonimája lett. A keresztyén beavatásban a kenet szentségi jele a bérmálásnak, amit éppen ezért a Keleti Egyházak „krizmálásnak” neveznek. De hogy teljes jelentését megértsük, vissza kell mennünk a Szentlélek által végbevitt első fölkenéshez: Jézuséhoz. A Krisztus név (a héber „Messiás”) Isten Lelkének „fölkentjét” jelenti. Az Ószövetségben egyesek az Úr „fölkentjei” voltak, kiemelkedő módon Dávid király. Jézus azonban egyedülálló módon Isten Fölkentje: az emberség, melyet a Fiú magára vett, teljesen a „Szentlélek fölkentje”. Jézust a Szentlélek tette „Krisztussá”. Szűz Mária a Szentlélektől foganja Krisztust, és a Szentlélek hirdeti a gyermeket mint Krisztust születésekor, és arra indítja Simeont, hogy a templomba menjen látni az Úr Krisztusát; Ő maga tölti be Krisztust és az Ő ereje árad ki Krisztusból gyógyításai alkalmával. Végül Ő támasztja föl Krisztust a halálból. Ezután Jézus a maga halált legyőzött emberségében teljesen „Krisztussá” válva bőségesen árasztja a Szentlelket, hogy a „szentek” Isten Fiának emberségével való egységükben elérjék „az érett férfikort Krisztus nagykorúságának mértéke szerint” (Ef 4,13): „a teljes Krisztust” Szent Ágoston szavai szerint.

143. A hit által az ember teljesen aláveti értelmét és akaratát Istennek. Egész emberi létevel igent mond a kinyilatkoztató Istennek. A Szentírás ezt az önmagát kinyilatkoztató Istennek adott emberi választ nevezi a „hit engedelmességének”.

144. Engedelmeskedni (latinul: ob-audire, `odahallgatni') a hitben azt jelenti, hogy az ember szabadon aláveti magát a hallott szónak, mert igazságát Isten adja eléje, aki maga az Igazság. Ennek az engedelmességnek példájaként a Szentírás Ábrahámot állítja elénk. Szűz Mária pedig a legtökéletesebb megvalósulása.

145. A Zsidókhöz írt levél az ősök hitének magasztalásakor külön kiemeli Ábrahám hitét: „A hit alapján engedelmeskedett Ábrahám a hívásnak, hogy költözzék arra a vidékre, amelyet örökségül kellett kapnia. Elindult anélkül, hogy tudta volna, hová megy.” (Zsid 11,8.) A hittel élt mint jövevény és zarándok az Ígéret földjén. Sára hittel foganta az Ígéret fiát. Végül Ábrahám hittel ajánlotta föl egyetlen fiát áldozatul.

146. Ezáltal Ábrahám megtestesíti a hitnek a Zsidókhöz írt levélben adott meghatározását: „A hit szilárd bizalom abban, amit remélünk, meggyőződés arról, amit nem látunk” (11,1). „Ábrahám hitt az Istennek, és ez beszámíttatott neki megigazulásul” (Róm 4,3). Ezzel „a hittel megerősödve” (Róm 4,20) lett Ábrahám „atyja minden hívőnek” (Róm 4,11.18).

147. Az Ószövetségben e hitnek nagyon sok tanúja van. A Zsidókhöz írt levél dicsőítő beszédet mond az elődök példás hitéről, melyből „bizonyosságot merítettek” (Zsid 11,2.39). „Isten azonban nekünk valami jobbat készített” (11,40): tudniillik a kegyelmet, hogy higgyünk az Ő Fiában, Jézusban, aki „hitünk szerzője és bevégezője” (12,2).

148. A hívő engedelmességet legtökéletesebben Szűz Mária valósítja meg. A hitben fogadja Mária a Gábor angyaltól hozott üzenetet és ígéretet, mert hitte, hogy „Istennél semmi sem lesz lehetetlen” (Lk 1,37), és beleegyezését adta: „Íme, az Úr szolgáló leánya, legyen nekem a te igéd szerint” (Lk 1,38). Erzsébet e szavakkal köszöntötte őt: „Boldog, aki hitt, mert beteljesedik mindaz, amit az Úr mondott neki!” (Lk 1,45). E hit miatt hirdeti őt majd boldognak minden nemzedék.

149. Ő nem ingott meg hitében élete folyamán, még a végső próbatételnél sem, amikor fia, Jézus meghalt a keresztfán. Mária soha nem szűnt meg hinni abban, hogy „Isten szava be fog teljesedni”. Az Egyház tehát Máriában a hit legtisztább megvalósulását tiszteli.

494. Mária, amikor hírül adatott neki, hogy anélkül, hogy férfit ismerne, a Szentlélek erejéből „a Magasságbeli Fiát” fogja a világra hozni, „a hit engedelmességével” válaszolt, biztosan tudván, hogy „Istennél semmi sem lehetetlen”: „Íme, az Úr szolgálóleánya, legyen nekem a te igéd szerint” (Lk 1,37–38). Így Mária, beleegyezését adva Isten szavára, Jézus Anyja lett, és az üdvösség isteni akaratát, anélkül, hogy bármiféle bűn akadályozta volna, teljes szívvel átölelte, és teljesen átadta magát Fia személyének és művének, hogy Isten kegyelmével, Fiától való függőségben és vele összekapcsolódva, szolgálja a Megváltás misztériumát:

„Ő ugyanis – ahogyan Szent Ireneusz mondja – »engedelmisségével mind önmaga, mind az egész emberiség üdvösségének oka lett«, ezért sok korai egyházatyja szívesen hirdeti vele együtt beszédeiben: »Éva engedelmességének csomóját kibontotta Mária engedelmissége; s amit a szűz Éva megköttözött hitetlenségével, azt Szűz Mária föloldotta

a hitével»; Évával összehasonlítva »az élők Anyjának« mondják Máriát, és gyakran kijelentik: »Éva által jött a halál, Mária által az élet.«

2087. Erkölcsi életünk forrása az Istenbe vetett hitben van, aki kinyilatkoztatja nekünk szeretetét. Szent Pál „a hit engedelmségéről” (Róm 1,5) mint az első kötelezettségről beszél. Ennek következménye, hogy „Isten nem ismerése” minden erkölcsi eltévelyedés kiindulópontja és magyarázata. Kötelességünk tehát Isten iránt, hogy higgyünk benne és tanúságot tegyünk róla.

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

FERENC PÁPA HOMÍLIÁJA PÁPAI SZOLGÁLATA MEGKEZDÉSEKOR

Kedves Testvérek!

Megköszönöm az Úrnak, hogy péteri szolgálatom elején Szent József, Szűz Mária jegyese, az egyetemes egyház védőszentje ünnepén mutathatom be ezt a szentmisét...

„József úgy cselekedett, amint megparancsolta az Úr angyala. Magához vette feleségét” (Mt 1,24). Ezek a szavak már magukba foglalják azt a küldetést, amelyet Isten bíz Józsefre: legyen „custos”, őrző. Kinek az őrzője? Máriáé és Jézusé; de ez a küldetés később kiterjed az egyházra, mint ahogy ezt Szent II. János Pál hangsúlyozta „Redemptoris Custos” kezdetű Apostoli buzdításában: „Szent József, amilyen szeretetteljesen viselte gondját Máriának és amilyen örömmel szentelte magát Jézus Krisztus nevelésének, ugyanígy oltalmazza és őrzi annak Titokzatos Testét, az Egyházat, melynek előképe és példája maga a Szent Szűz” (1. pont).

Hogyan gyakorolja József ezt a küldetését? Diszkréten, alázattal, csöndben, de állandó jelenlétben és maradéktalan hűségben, akkor is, amikor számára érthetetlen dolgok történnek. A Máriával kötött házasságtól kezdve addig az epizódig, amikor a 12 éves Jézus a jeruzsálemi Templomban tanít, József minden pillanatban szerető gondoskodással van jelen. Felesége, Mária mellett van az élet derűs és nehéz pillanataiban, a népszámláláskor Betlehembe vezető úton, Jézus születésének aggodalommal és örömmel teli óráiban, az egyiptomi menekülés drámai pillanatában, a gyermek izgatott keresésekor, amikor a Templomban találják rá; majd a názáreti otthon mindennapi életében, a műhelyben, amelyben megtanította Jézusnak az ács mesterséget.

Hogyan éli meg József azt a hivatását, hogy Mária, Jézus és az egyház őrzője legyen? Úgy, hogy szüntelenül Isten felé fordul, nyitott jeleire, készen áll Isten, nem pedig saját terveire...

És itt most szeretnék még egy megjegyzést tenni, a gondoskodás, az örökös mások felett jóságot igényel, azt kéri, hogy a jóságot gyöngédséggel éljük meg. Az evangéliumban Szent József erős, bátor, munkásemberként jelenik meg, de lelkéből nagy gyöngédség árad, amely nem a gyengék erénye, hanem éppen ellenkezőleg, a lélek erejére vall, kifejezi azt a képességet, hogy tudunk másokra figyelni, mások iránt részvétellel lenni, valóban megnyílunk a másik, a szeretet felé. Ne féljünk a jóságtól és a gyöngédségtől! ...

„Kérem Szűz Mária, Szent József, Szent Péter és Pál apostolok, Szent Ferenc közbenjárását, hogy a Szentlélek kísérvén el szolgálatom során, nektek pedig azt mondom: imádkozzatok értem! Ámen.

XVI. BENEDEK PÁPA: VERBUM DOMINI KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

15. Miután láttuk a Szót, amelyet Isten utoljára és véglegesen intézett a világhoz, most a Szentlélek küldetése felé kell fordulnunk az Isteni Szóval kapcsolatban. A krisztusi kinyilatkoztatást ugyanis nem lehet hitelesen megérteni a Vigasztaló tevékenységétől függetlenül. Ez annak a ténynek a következménye, hogy Isten önközlése mindig magában foglalja a Fiú és a Szentlélek kapcsolatát, akiket Lyoni Szent Ireneusz úgy nevez, hogy „az Atya két keze”. Maga a Szentírás bemutatja a Szentlélek jelenlétét az üdvösség történetében és különösen Jézus életében, aki fogantatott Szűz Máriától a Szentlélek erejéből (vö. Ml 1,18; Lk 1,35); nyilvános működése kezdetén a Jordán partján látta, hogy galamb formájában leszáll rá (vö. Mt 3,76); Jézus ebben a Lélekben beszél és ujjong (vö. Lk 10,21); és ebben a Lélekben áldozza föl önmagát (vö. Zsid 9,14). Küldetése végén János evangélista elbeszélése szerint maga Jézus kapcsolja össze világosan életének ajándékozását és Lelkének elküldetését övéi számára (Jn 16,7). A föltámadott Jézus testében hordozva a szenvedés stigmáit, kiárasztja a Lelket (vö. Jn 20,22), és saját küldetésének részesévé teszi övéit (vö. Jn 20,21). A Szentlélek fogja megtanítani a tanítványokat mindenre és eszükbe juttat mindent, amit Krisztus mondott (vö. Jn 14,26), mert Ő, az igazság Lelke (vö. Jn 15,26) vezeti majd be a tanítványokat a teljes igazságba (vö. Jn 16,13). Végül ahogyan az Apostolok cselekedeteiben olvassuk, Pünkösöd napján a Lélek leszáll a Máriával együtt imádkozó Tizenkettőre (vö. 2,1-4), és erőt ad nekik a küldetéshez, hogy minden népnek hirdessék az örömhírt.

Isten Szava tehát a Szentlélek tevékenységének köszönhetően fejeződik ki emberi szavakban. A Fiú küldetése, és a Szentlélek küldetése elválaszthatatlan és egyetlen üdvrendet alkotnak. A Lélek, aki az Ige megtestesülésekor Szűz Mária méhében cselekedett, ugyanaz, mint aki Jézust egész küldetésében vezette, és akit Jézus megígért a tanítványoknak. Ugyanaz a Lélek, aki a próféták által szólt, támogatja és indítja az Egyházat Isten Szavának hirdetésének feladatában és az apostolok prédikációjában, végül ez a Lélek az, aki sugalmazta a Szentírás szerzőit.

XVI. BENEDEK PÁPA SACRAMENTUM CARITATIS KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

Jézus és a Szentlélek

12. Maga az Úr szavával s a kenyérrel és a borral átadta nekünk az új kultusz lényeges elemeit. Az Ő jegyese, az Egyház arra hivatott, hogy napról napra ünnepelje az eucharisztikus lakomát az Ő emlékezetére. Ezáltal beleírja az emberi történelembe jegyesének megváltó áldozatát és szentségileg jelenvaló teszi minden kultúrában. Ezt a nagy misztériumot liturgikus formákban ünnepeljük, melyeket az Egyház a Szentlélek vezetésével az időben és a térben bontakoztat ki. (Vö. Propositio 3.) Ezzel kapcsolatban tudatosítanunk kell a Szentlélek döntő szerepét a liturgikus forma kifejlesztésében és az isteni misztériumok elmélyítésében. A Vigasztaló a hívőknek adott első ajándék, (Vö. Missale Romanum: Prex Eucharistica IV.) aki már a teremtésben működik (vö. Ter 1,2), teljességgel jelen van a megtestesült Ige egész valójában: Jézus Krisztus ugyanis fogantatott Szűz Máriától a Szentlélek tevékenysége által (vö. Mt 1,18; Lk 1,35); nyilvános működésének kezdetén a Jordán partján látta, hogy leszáll rá galamb képében (vö. Mt 3,16 és párh.); ugyanebben a Lélekben cselekszik, beszél és ujjong (vö. Lk 10,21); és benne

ajánlja föl önmagát (vö. Zsid 9,14). A „búcsúbeszédben”, melyet János hagyott ránk, Jézus világosan kapcsolatba hozza saját életének a húsvéti misztériumban történő odaajándékozását a Szentlélek övének történő ajándékozásával (vö. Jn 15,7). Föltámadva, testében hordozva a szenvedés jegyeit, ki tudja árasztani a Lelket (vö. Jn 20,22) és övét saját küldetésének részesévé teszi (vö. Jn 20,21). A Szentlélek az, aki megtanítja a tanítványokat mindenre, és emlékezteti őket mindarra, amit Krisztus mondott (vö. Jn 14,26), mert az Ő dolga mint az igazság Lelkéé (vö. Jn 15,26), hogy bevezesse a tanítványokat a teljes igazságba (vö. Jn 16,13). Az Apostolok Cselekedeteinek elbeszélésében a Lélek Pünkösöd napján leszáll a Máriával együtt imádkozó apostolokra (vö. 2,1-4), és lelkesíti őket a küldetésre, hogy minden népnek hirdessék az evangéliumot. Éppen ezért maga Krisztus a Szentlélek tevékenységének erejében marad jelenlévő és tevékeny Egyházában az élő központból, az Eucharisziából kiindulva.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA DOMINUM ET VIVIFICANTEM KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

A Fiúnak, az Igének ez a megtestesülése „a Szentlélek közreműködésével történt”. A két evangélista, akiknek a názáreti Jézus születése és gyermeksége történetét köszönhetjük, ebben a dologban azonos módon fejezi ki magát. Lukács szerint Jézus születésének hírüladásakor Mária megkérdezte: „Hogyan válik ez valóra, amikor férfit nem ismerek?” Ezt a választ kapta: „A Szentlélek száll reád, s a Magasságbeli ereje borít be árnyékával. Ezért a születendő Szentet is az Isten Fiának fogják hívni.”

Máté kereken kimondja: „Jézus Krisztus születésének ez a története: Anyja, Mária, Józsefnek a jegyese, még mielőtt egybekeltek volna, gyermeket fogant a Szentlélek erejéből.” (Mt 1,18) Józsefet ez zavarba hozta, de álmában magyarázatot kapott! „Ne félj attól, hogy feleségedül vedd Máriát, hiszen a benne fogant élet a Szentlélektől van. Fiút szül, akit Jézusnak nevezel el, mert ő szabadítja meg népét bűneitől.”

Ezért vallotta az Egyház a megtestesülés titkát, ezt a sarkalatos misztériumot kezdettől fogva a Szentlélekhez kapcsolva. Az apostoli hitvallásban ezt mondja: „fogantaték Szentlélektől, születék Szűz Máriától”. A nicea-konstantinápolyi hitvallásban szintén: „Megtetesült a Szentlélek erejéből Szűz Máriától, és emberré lett.”

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA REDEMPTORIS CUSTOS KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

1. A Megváltó jövendő őrzője, „József úgy tett, amint az Úr angyala megparancsolta, és magához vette feleségét” (Mt 1,24).

Az első évszázadok egyházatyái épp az evangélium indítására hangsúlyozták, hogy Szent József, amilyen szeretetteljesen viselte gondját Máriának és amilyen örömmel szentelte magát Jézus Krisztus nevelésének, ugyanígy oltalmazza és őrzi annak Titokzatos Testét, az Egyházat, melynek előképe és példája maga a Szent Szűz.

2. „József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet Máriát, mert a gyermek, amelyet a szíve alatt hordoz, a Szentlélektől van. Fiút fog szülni, akit Jézusnak nevezel el, mert Ő szabadítja meg népét bűneitől” (Mt 1,20-21).

Ezek a szavak tartalmazzák a Szent Józsefről szóló szentírási igazság központi magját, életének ezt a pillanatát, amelyre az egyházatyák különösen sokszor hivatkoznak.

Máté evangélista megmagyarázza e pillanat jelentését, elmondván, miként élte meg azt József. Ám ahhoz, hogy egészen megérthessük mondanivalójának tartalmát és összefüggéseit, föl kell idéznünk Lukács evangéliumának párhuzamos helyét. Ugyanis Mária várandósságának a Szentlélektől való eredete – melyet Máté így mond el: „Jézus Krisztus születése így történt: Anyja, Mária jegyese volt Józsefnek. Még mielőtt egybekeltek volna, úgy találtatott, hogy gyermeket fogant a Szentlélektől” (Mt 1,18) – Lukácsnál is olvasható, amikor az angyali üdvözléről ír, de sokkal részletesebben és pontosabban.

„Isten elküldte Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz, aki egy Dávid házából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese, és Máriának hívták” (Lk 1,26-27).

Az angyal szavai – „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes, az Úr van teveled” (Lk 1,28) – Máriában komoly nyugtalanságot keltettek és gondolkodóba ejtették. A hírnök ekkor megnyugtatta a szüzet, és kinyilatkoztatta Isten reá vonatkozó különleges tervét: „Ne félj, Mária, mert kegyelmet találtál Istennél. Gyermeket fogansz, fiút szülsz, és Jézusnak fogod nevezni. Nagy lesz Ő, a Magasságbeli Fiának fogják nevezni. Az Úr Isten neki adja atyjának, Dávidnak trónját.... (Lk 1,30-32)

Néhány verssel korábban az evangélista megerősítette, hogy az angyali üdvözlétkor Mária „jegyese volt egy József nevű férfinak, aki Dávid házából származott”. E jegyesség lényegét Lukács közvetve magyarázza meg, amikor Mária az égi hírnök szavainak meghallgatása után a gyermek születésével kapcsolatosan megkérdezi: „Hogyan történik mindez, amikor férfit nem ismerek?” (Lk 1,34). Erre a következő választ kapja: „A Szentlélek száll rád, s a Magasságbeli ereje borít be árnyékával. Ezért a születendő gyermek szent lesz és Isten Fiának fogják nevezni” (Lk 1,35). Mária, még ha József „jegyese” is, szűz marad, mert az angyali üdvözlés során benne megfogant gyermek a Szentlélek közreműködésével fogant.

Ezen a ponton Lukács szövege megegyezik a Máténál (1,18) leírtakkal, és megvilágítja azt, amit itt olvasunk. Ha a Józseffel való eljegyzés után úgy mutatkozott, hogy Mária „gyermeket vár a Szentlélek közreműködése által”, ez a kijelentés teljesen megfelel a hírüladás tartalmának és különösen Mária ezt követő szavainak: „Történjen úgy, ahogy mondtad” (Lk 1,38). Miután Mária igent mondott Isten tervére, a következő napokban és hetekben nyilvánvalóvá vált az emberek és József előtt, hogy gyermeket vár, hogy szülni fog és az anyaság titkát hordozza magában.

3. Ilyen körülmények között „József, aki igaz ember volt és nem akarta a nyilvánosság előtt megszégyeníteni, elhatározta, hogy titokban bocsátja el” (Mt 1,19).

Nem tudta ugyanis, hogyan viselkedjen Mária „csodálatos” anyaságával kapcsolatban. Választ keresett a nyugtalanító kérdésre, és kiutat a számára nehéz helyzetből. „Míg ezen töprengett, álmában megjelent neki az Úr angyala, és így szólt hozzá:

'József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet, Máriát, mert a benne fogant élet a Szentlélektől van. Fiút szül, akit te Jézusnak nevezel, mert Ő szabadítja meg népét bűneitől” (Mt 1,20-21).

A Máténál és Lukácsnál közölt híradás között szoros egybehangzás figyelhető meg. Isten küldötte beavatja Józsefet Mária anyaságának titkába. Mária, aki a törvény szerint az ő „hitvese”, miközben szűz marad, a Szentlélek erejétől „megárnyékozva” anya. Ha majd világra jön a fiúgyermek, akit Mária méhében hord, a Jézus nevet kell kapnia. A „Jézus”

név ismert volt a zsidóknál, és időnként a fiúgyermeknek kapták. Ebben az esetben azonban arról a Fiúról van szó, aki – az isteni ígéret szerint – beteljesíti a Jézus név jelentését: Jézus – Yehosua azt jelenti: Isten üdvözít. A hírnök úgy fordul Józsefhez, mint „Mária hitveséhez”, akinek az lesz a kötelessége, hogy a Názáreti Szűztől, az ő jegyesétől születendő fiúgyermeknek a Jézus nevet adja. Tehát Józsefhez fordul, és megbízza, hogy ő lássa el Mária mellett a földi apa feladatait.

„Amikor József felébredt, úgy tett, ahogy az Úr angyala parancsolta, és magához vette feleségét” (Mt 1,24).

Magához vette őt anyaságának egész titkával, magához vette a fiúval együtt, akinek a Szentlélek ereje által kellett világra jönnie: így a Máriához hasonló készséges beleegyezésről tett bizonyosságot mindazzal kapcsolatban, amit Isten rábízott a küldötte által.

7. Jóllehet az evangélisták teljesen és világosan kimondják, hogy Jézus a Szentlélek közreműködésével fogantatott és hogy ebben a házasságban a szüzesség megőrződött (vö. Mt 1,18-25; Lk 1,26-34), Józsefet mégis Mária férjének, Máriát pedig József feleségének nevezik (vö. Mt 1,16.18-20.24; Lk 1,27; 2,5).

12. A körülmételek József a Jézus nevet adja a gyermeknek. Egyedül ebben a névben van üdvösség (vö. ApCsel 4,12), jelentését az angyal hangsúlyozta Józsefnek: „A Jézus nevet add a gyermeknek, mert ő szabadítja meg népét bűneitől” (Mt 1,21). A névadással József kifejezésre juttatja Jézus feletti törvényes atyaságát, a Jézus névvel pedig kihirdeti Jézus szabadítói küldetését

17. József egész élete hitbeli zarándokút volt. Ennek folyamán, akárcsak Mária, ő is hű maradt Istentől kapott hivatásához. Mária élete tökéletes beteljesítése annak az első „fiat”-nak, amelyet az angyali üdvözlétkor mondott. József ellenben, amint fentebb mondtuk, amikor az angyal hírül adta neki Isten üzenetét, egyetlen szót sem szólt. Egyszerűen „úgy tett, ahogy az Úr angyala parancsolta neki” (Mt 1,24). Ez az első „tett” lett „József útjának” kezdete. Az út folyamán az evangéliumok egyetlen szót sem említenek, amit József mondott volna. József hallgatása azonban különleges jelentőségű: éppen hallgatásából olvashatjuk ki teljesen azt az igazságot, amelyet az evangélium ítélete tartalmaz róla: „igaz ember volt” (Mt 1,19).

18. Az a körülmény, hogy ő József „jegyese”, bennfoglaltatik Isten tervében. Erre utal az általunk idézett két evangélista, különösen pedig Máté. Az angyal Józsefhez intézett szavai nagyon jelentősek: „Ne félj magadhoz venni feleségül Máriát, mert a gyermek, akit méhében hord, a Szentlélektől van” (Mt 1,20). Ezek ugyanis József hitvesének titkát világítják meg. Mária anyaságában is szűz. Benne a „Magasságbeli Fia” öltött magára emberi testet és lesz az „Emberfia”.

19. Az éjszakai „hírüladás” szavaiból nemcsak azt az isteni igazságot hallja meg József, hogy hitvesének hivatása kimondhatatlanul fönséges, hanem újra felidézi az igazságot saját hivatásáról. Ez az „igaz” ember, aki a választott nép legnemesebb hagyományainak szellemében szerette a Názáreti Szüzet és a házassági szeretet kötelékére lépett vele, most Istentől kap ismét megbízatást erre a szeretetre.

„József úgy tett, ahogy az Úr angyala megparancsolta neki, és magához vette feleségét” (Mt 1,24). A gyermek, akit Mária hordoz, „a Szentlélektől származik”. Nem kell ebből a kijelentésből is arra következtetnünk, hogy József hitvesi szeretetét szintén újjáformálta a Szentlélek? Nem kell-e arra gondolnunk, hogy Isten szeretete, amely a Szentlélek által árad az emberek szívébe (vö. Róm 5,5), a legtökéletesebb módon formál mindenféle emberi szeretetet? Hiszen egyedülálló módon átalakítja a házastársak hitvesi szeretetét is, miközben elmélyíti és felmagasztosítja benne mindazt, ami emberhez méltó és szép, ami magában hordozza a kizárólagos önátadásnak, a személyek összetartozásának és a Szentháromság misztériuma szerinti, igazi összetartozásnak a jegyeit.

„József magához vette feleségét. De nem ismerte meg, amíg világra nem hozta fiát” (Mt 1,24-25). Ezek a szavak egy másfajta házasságbeli közelségre utalnak. Az összetartozás mélysége, vagyis az egység, a személyek közötti kapcsolat lelki ereje – végsősoron az „Éltető Lélektől” származik (vö. Jn 6,63). József, aki engedelmeskedett a Léleknek, éppen benne fedezte fel újra a szeretet forrását, férfiúi és hitvesi szeretete forrását. Ez a szeretet nagyobb volt, mint az, amit az „igaz ember” emberi szívének lehetőségei szerint kívánhatott volna magának.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA LEVELE A CSALÁDOKHOZ (1994)

A „szép szeretet Anyját” feleségül veszi az, aki Izrael szokásai szerint már földi jegyese volt, József Dávid törzséből. Joga lett volna úgy gondolni menyasszonyára, mint feleségére és saját gyermekei anyjára. Isten azonban beavatkozott ebbe a házasságkötésbe: „József, Dávid fia, ne félj feleségül venni jegyesedet, Máriát, mert ami benne született, a Szentlélektől van”. József gondolkodó ember, saját szemével látja, hogy Mária áldott állapotban van, s hogy az új élet nem tőle való, s mert igaz ember, aki megtartja a régi törvényt, mely ilyen esetben kötelezővé tette a válást, tapintatosan akarja fölbontani házasságát. Az Úr angyala tudomására hozza, hogy ez nem illene hivatásához, sőt ellentétes volna jegyesi szeretetével, mely őt Máriával egyesíti. Ez a kölcsönös jegyesi szeretet, hogy egészen „szép szeretet” legyen, kívánja, hogy vegye magához Máriát és az ő Fiát názáreti házába. József engedelmeskedik az isteni üzenetnek, és megteszi, amit parancsoltak neki. És Józsefnek is köszönhetően a Megtestesülés misztériuma s vele együtt a Szent Család misztériuma mélyen beleíródott a férfi és a nő jegyesi szeretetébe, s közvetve minden emberi család származásába.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

Az *evangéliumi szakasz* (Mt 1,18-24) Szent Máté könyvéből azt mondja el, mikor József álmában megtudja Jézus fogantatásának történetét. Az evangélista Izajástól idéz, mégpedig az Ószövetség görög fordításából: a Septuaginta-féle szövegből. Jézus fogantatása azért történt így, hogy beteljesedjék a prófétai szó: „Íme a szűz fogan, fiút szül, és Emmánuelnek nevezi, ami annyit jelent: Velünk az Isten” (Iz 7,14). E szakasz olvasható az olvasmányként is (Iz 7,10-14). Az izajási jövendölés végigvonul az egész liturgián: ez, az evangéliumban is idézett szakasz hallható az alleluja versben (Mt 1,23 5. tónus) és az áldozási énekben is (Iz 7,14). A szentlecka (Róm 1,1-7) ehhez kapcsolható üzenete az, hogy bemutatja röviden Jézus Krisztus származását és üdvözítő művét. Pál itt úgy fogalmaz, „Ő test szerint Dávid nemzetségéből született, a szentség Lelke szerint azonban a halálból való feltámadásával az Isten hatalmas Fiának bizonyult” (Róm 1,3b). A Jézust meghirdető prófeciákra és a fogantatására utalnak a II. adventi prefáció szavai is: „Őt előre hirdette a próféták szózata, és kimondhatatlan szeretettel hordozta a Szűzanya”.

Az evangéliumi történethez kapcsolódnak a *kezdő könyörgés* szavai: „Kérünk téged, Úristen, önts lelkünkbe szent kegyelmedet, hogy akik az angyali üzenet által szent Fiadnak, Jézus Krisztusnak megtestesülését megismertük, az ő kínszenvedése és keresztye által a feltámadás dicsőségébe vitessünk”.

A másik fontos, az evangéliumban és az egész liturgiában megjelenő téma a bűnöktől való megszabadulás Krisztus által. Józsefnek az evangéliumban azt mondja az angyal álmában: „Fia születik majd, akit Jézusnak nevezel, mert ő váltja meg népét bűneitől” (Mt 1,21). A válaszos zsoltár (Zsolt 23,1-2.3-4ab.5-6 5. tónus) is beszél megigazulásról, az első egyetemes könyörgés pedig az evangéliumhoz hasonló szavakkal imádkozik: „Urunk Jézus Krisztus! Tisztítsd meg népedet a bűntől, hogy örvendező lélekkel várja eljöveteled szent ünnepét!”. Az ötödik egyetemes könyörgés szintén a megtérést és a bűnbocsánatot kéri a bűnösök számára.

Az Úr közeledésének, érkezésének motívuma, s az erre irányuló várakozás, mint láthattuk egész adventben végigvonul a liturgikus szövegeken. Advent negyedik vasárnapján, az Úr születésének ünnepe előtt pár nappal éri el a csúcspontját a várakozás. Isten végérvényesen kinyilvánítja, velünk van. **Jézus** neve ezt jelenti: Emmánuel, velünk az Isten. A második egyetemes könyörgés kifejezi a reményteli várakozást ennek megtapasztalására: „Urunk, Jézus Krisztus! Eljöveteled várása töltse be mindnyájunk szívét szent békességgel és reménnyel!”.

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

ÉNEKLŐ EGYHÁZ

Harmatozzatok egek (504)

<http://nepenektar.hu/idoszak/advent/liturgia/2/intr/38/harmatozzatok-egек-rorate-caeli>

Ébredj ember (7)

https://www.youtube.com/watch?v=uMkYfAKkf_o

GITÁROS ÉNEKEK

Ébredj, ember, mély álmodból

<https://www.youtube.com/watch?v=jWKYTFu2W1Q>

Virrassz még (Taize)

<https://www.youtube.com/watch?v=y09C-UiCL6s>

Marco Frisina: Maranatha

<https://www.youtube.com/watch?v=qAU6bv8P8tU>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰ

Reményik Sándor: József, az ács, az Istennel beszél

Magasságos,
Te tudod: nehéz ez az apaság,
Amit az én szegény vállamra tettél.
Apja volnék, - és mégsem az vagyok.
Ez a gyermek... ha szemébe tekintek,
Benne ragyognak nap, hold, csillagok.
Anyja szemei s a Te szemeid,
Istenem, a Te szemeid azok.
Gyönyörűség és szörnyű szemek,
Oly ismerősek, s oly idegenek...
Ez az ács-műhely... ezek a forgácsok...
Mit tehettem érte?... mit tehetek?
Én tanítottam fogni a szerszámot,
Mégis rá fogják majd a kalapácsot.
Úgy félek: mi lesz?
Most is ki tudja, merre kóborog,
Tekintetétől tüzet fog a műhely,
Tüzet a világ, s egyszer ellobog.
Ó, jó volt véle Egyiptomba futni
S azután is óvni a lépteit,
Fel a templomig, Jeruzsálemig,
Míg egyszer elmaradt...
Ó, jó volt, míg parányi rózsaujja
Borzolta szürkülő szakállamat,

Ezüst nyomot hagyott már akkor is,
 Komoly nyomot parányi rózsaujja.
 S most olyan más az útja...
 Vezetném és Ő vezet engemet.
 Csak azt tudom, a Te utadon jár,
 Magasságos,
 De ki tudja a Te ösvényedet?
 Te vagy az atyja, - én senki vagyok,
 Az Evangéliumban hallgatok,
 S hallgat rólam az Evangélium.

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

- Jézus és az Emmanuel név beszédes név: „Isten a szabadító; Velünk az Isten”. Mit jelent ez Jézus küldetését tekintve? Mit jelent ez az én életemben?
- Kész vagyok-e minden helyzetben Isten akaratát keresni és elfogadni azt?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Kérünk téged, Úristen, öntsd lelkünkbe szent kegyelmedet, hogy akik az angyali üzenet által szent Fiadnak, Jézus Krisztusnak megtestesülését megismertük, az ő kínszenvedése és keresztje által a feltámadás dicsőségébe vitessünk. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Sarutlan Kármelita Nővérek imádsága

Úr Jézus Krisztus az örök Atya egyszülött Fia, a tiszta Szűznek Gyermeke, aki magad vagy a végtelen Szeretet és Alázat. Te látván a mi bűntől sebzett, törékeny természetünket, mely szüntelenül megakadályozott bennünket Istenhez való közeledésünkben, emberi testben jöttél közénk. Megszabadítottál bennünket félelmeinktől, bűneink, bukásaink nyomasztó terhétől. Emberi természetünket magadra vévén, megdicsőítvén, mindörökre magadhoz vonzottál, önmagadtól elválaszthatatlanná tettél bennünket. Adj nekünk éber szívet, hogy egész lényünkkel szerethessünk, szolgálhassunk, s gyakor megláthassunk téged, szabadító Istenünket. Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

(Mt 1, 18-24)

(Fotó: pixabay)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Isten mindig velünk van, sosem vagyunk valójában egyedül! A magánynak nincs ereje felettünk.
- Isten minden emberért eljött a világba.
- az Isten mindig felül tudja múlni az elvárásainkat.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- szemléljem én is csendben Istent, s cselekedjem az ő szava szerint!
- tudatosítsam magamban, az Isten valóban velünk van.
- próbáljak az örömhírré koncentrálni.

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyag* kiadványok elsődleges célja, hogy az imádságos bibliaolvasáshoz támpontokat adjanak. A segédanyagok felépítése a *lectio divina* módszer szerinti felosztást követi, egy kötetbe gyűjtve össze a bibliai szöveg megismerését segítő dokumentumok egy válogatását az evangéliumok római katolikus liturgia szerinti szakaszaihoz.

Lectio divina segédanyag, Advent 4. vasárnap („A” év)

Borítófotó © Pixabay

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Alexandriai Szent Athanasziosz szövegét Vanyó László fordította

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Reményik Sándor: József, az ács, az Istennel beszél – <https://www.magyarKurir.hu/hirek/a-het-verse-remenyik-sandor-jozsef-az-acs-az-istennel-beszeli>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a lectio divina munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalvi Ildikó, Paál Ágnes, Rác Dávid, Rác Édua Anna, Révai László, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Szily Boglárka, Vermes Nikolett, Zimonyi Géza.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2022

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelcím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu